

محمدحسین مرادی

دانشجوی دکتری حقوق کیفری و جرم‌شناسی
دانشگاه علوم تحقیقات

عوامل عملی ناکارآمدی کیفر حبس

مقدمه

از نظرگاه فردی، زندان برای زندانی و بستگان وی مشکلاتی همچون بازماندن از کار و فعالیت، فاسد شدن تدریجی، ابتلا به بیماری‌های روانی و جسمی، ایجاد سوء پیشینه و از هم‌گسیختگی خانواده را در پی دارد. از نظرگاه اجتماعی نیز عیوبی همچون ایجاد هزینه برای جامعه و دولت، درگیر شدن نیروهای اجتماعی به کارهای نامفید، بی‌بهره ماندن جامعه از نیروهای کارآمد و از دست رفتن ویژگی‌های تربیتی زندان در طول زمان از جمله پیامدهای ناگوار زندان به شمار می‌رود. سلب آزادی از محکومان باید به‌منزله آخرین حربه و آنگاه که هیچ شیوه و راهکار مورد اعتماد دیگری نباشد، به‌منزله واکنش جامعه در برابر مجرمان به کار گرفته شود و آن هم تنها برای مجرمان خطرناک اعم از تکرارکنندگان و غیر آن؛ یعنی کسانی که آزادی آنان برای امنیت دیگران مخاطره‌انگیز است. این انتقادات و ایرادها به طرح نظریه «دفاع اجتماعی» انجامید.